

EKSAMEN

Emnekode: SFS10112	Emnenavn: Politisk teori, grunnlagsproblemer og demokratiteori
Dato: 30.11.2016	Eksamenstid: 9.00 – 13.00
Hjelpemidler: Ingen	Faglærer: Pål Foss
Om eksamensoppgaven og poengberegning: <p>Oppgavesettet består av 3 sider inklusiv denne forsiden.</p> <p>Kontroller at oppgaven er komplett før du begynner å besvare spørsmålene.</p> <p>Oppgavesettet består av 5 oppgaver, 3 av de 5 oppgavene skal besvares.</p> <p>I utgangspunktet teller besvarelsen på hver av de tre oppgavene like mye for karakteren på eksamen.</p>	
Sensurfrist: 2.1.2017 <p>Karakterene er tilgjengelige for studenter på Studentweb senest 2 virkedager etter oppgitt sensurfrist. www.hiof.no/studentweb</p>	

Besvar 3 (tre) av de 5 (fem) oppgavene.

1.

Karl Marx' politiske tenkningen knyttes gjerne til begrepet 'historisk materialisme'. Hva forstår vi med dette begrepet? Redegjør for noen hovedtrekk i marxistisk politisk tenkning.

2.

Redegjør for og diskuter hovedsynspunktene i John Stuart Mills bok *Om Friheten/On Liberty*.

3.

Redegjør for hovedtrekkene i John Rawls' teori om rettferdighet. Redegjør herunder for hva John Rawls forstår med politisk liberalisme.

4.

Redegjør for Berlins skille mellom positiv og negativ frihet.

5.

(a) Redegjør for grunnantagelser i rational choice/public choice teori (for eksempel rasjonelle valg og metodologisk individualisme).

(b) Samfunnsmessig kooperasjon/samarbeid foregår i verden rundt oss. Uten mange former for samarbeid hadde samfunn ikke vært mulig. Det er en slående påstand i dagens samfunnsvitenskap at det ville være rasjonelt, ikke mangel på rasjonalitet, å ikke bidra til dette kollektive prosjektet dersom bidraget vårt er marginalt, samtidig som man høster fordelene med det likevel. Individets bidrag til et stort kollektivt prosjekt slik som ved å stemme ved et nasjonalt valg eller å bidra til en innsamlingsaksjon på TV synes ofte å være svært liten. Problemet med frivillig produksjon av fellesgoder (the collective action-problem) er en mange-personers fangens dilemma situasjon.

Redegjør for dette problemet med utgangspunkt i public/rational choice teorien til Mancur Olson og/eller spillteori.

Her en noen eksempler på vellykket kollektiv handling:

1. Å stemme ved valg.

2. Valgte representanter er til stede i parlamentet ved avstemninger og debatter.

3. Komitemedlemmer eller folk som handler i markeder som samler inn informasjon heller enn å regne med at andre samler inn informasjon.

4. Å bli med i en opprørsbevegelse.

5. Å bli med i en fagforening.

6. Å respektere en avtalt kartellpris eller et produksjonsvolum som bransjen har avtalt seg imellom.

7. Å avstå fra forsøpling, overbeiting og overfiske.

8. Å avtjene verneplikt.

9. Å oppgi alle inntekter på selvangivelsen og betale skatt i tide.

10. I militærvesenet, alle deler av det militæret, flyvåpen, marinen og hæren gir nøyaktige heller enn egeninteresserte estimater av beste måte å forberede seg til krig på.

11. Skipsredere som bidrar til bygging av fyrtårn ved kysten.

12. Å delta i frivillig arbeid.

13. La barna våre bli vaksinert.

14. Nasjoner eller (i føderale systemer) stater motstår fristelsen til å tilby lav bedriftsbeskatning, slik at man unngår et «race to the bottom».

15. Å gi penger til veldedighet.

16. Å redusere bruken av vann i tider med knapphet på vann.